

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี มีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับกองทุนได้แก่

- 1) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นกองทุนในระดับชาติเพื่อจัดสรรให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 2) กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองคือกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหมู่บ้านละ 1 ล้านบาทเพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้บริหารจัดการกันเอง

ปรัชญากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- 2) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง
- 3) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- 4) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนราชการเอกชนและประชาสังคม
- 5) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน

วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

2) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหาเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

5) เสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2544 : 3)

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ความหมายของการบริหารจัดการ

สมาน รังสียกฤษฎ์ และ สุธี สุทธิสมบูรณ์ (2542: 15) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คน เงิน สิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงานเป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงานหรืออีกนัยหนึ่งการบริหารคือการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ (2542: 37) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือกระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุตามขั้นตอนการบริหารคือ 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การชี้นำ 4. การควบคุม

สมยศ นาวิการ (2545: 34) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือ กระบวนการของการวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำกับความพยายามของสมาชิกขององค์การ และใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

สรุปความหมายของการการบริหาร (Administration) คือการที่บุคคลากรหรือกลุ่มคน ร่วมกันดำเนินกิจการด้วยการนำกระบวนการต่างๆ มาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวคิดการวิจัย เพราะความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านจะประสบความสำเร็จได้นั้นส่วนหนึ่งก็มาจากการบริหารจัดการที่ดี

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ทะนงศักดิ์ คุ่มไชนะ (2540: 93) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาตนเอง ร่วมให้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้และความชำนาญ ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและได้ใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึกรักใคร่ แสดงออกซึ่งสิ่งที่ตนมี ตนต้องการ ปัญหาที่กำลังเผชิญ ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหา และลงมือปฏิบัติโดยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

3) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งในรูปของบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน

ปาริชาติ วลัยเสถียร และ คณะ (2543: 138) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึงการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด โครงการได้แก่การร่วมค้นหาปัญหาการวางแผนการตัดสินใจการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในชุมชน การบริหารจัดการการติดตามประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

จากแนวคิดข้างต้น การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเป็นกระบวนการที่ประชาชนมีความร่วมมือร่วมใจในการระบุนโยบายหาความต้องการการวางแผนและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ตนเองประสบอยู่และร่วมมือกันเพื่อดำเนินกิจกรรมนั้นให้ลุล่วงไปเพื่อประโยชน์ของชุมชน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน เพราะเชื่อว่าการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนของสมาชิกนั้นย่อมทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพียงเพ็ญ บุญชูดวง (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบางกระเบื้อง ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท เก็บรวบรวมข้อมูลจาก สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางกระเบื้อง 133 คน ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบ T-test, F-test โดยปัจจัยที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษาคือ 1. ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย รายได้ระดับการศึกษา ประเภทกิจการที่นำเงินกู้จากกองทุนหมู่บ้านไปลงทุน 2. ปัจจัยด้านนโยบายประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์กองทุนหมู่บ้านการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนของสมาชิกทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อกระบวนการของคณะกรรมการและต่อกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จต่อกองทุนหมู่บ้านมากที่สุดคือ ระดับการศึกษาส่วนปัจจัยด้านนโยบาย คือ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกองทุน การมีส่วนร่วมของสมาชิก และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบางกระเบื้อง

นิคม เงินเย็น (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 90 ราย และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวน 320 ราย ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบ T-test และ F-test โดยปัจจัยที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษาคือ 1. ปัจจัยคุณลักษณะทางชีวสังคมได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการศึกษา อาชีพรายได้ และหน้าที่ 2. ปัจจัยการมีส่วนร่วม 3. ปัจจัยการบริหารจัดการ 4. ปัจจัยด้านการกู้ยืมและการชำระหนี้ ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากโดย ด้านการบริหารจัดการมีค่าระดับมากที่สุดส่วนด้านการมีส่วนร่วมและด้านการกู้ยืมและการชำระหนี้มีค่าระดับมากเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่าความคิดเห็นมากที่สุดด้านการมีส่วนร่วมคือกองทุนหมู่บ้านจะสำเร็จได้ถ้าหากสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบข้อบังคับของกองทุนด้านการบริหารจัดการคือการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้กับสมาชิกของคณะกรรมการต้องมีความโปร่งใสและยุติธรรมด้านการกู้ยืมและการชำระหนี้คือการชำระหนี้คืนเงินกู้ของสมาชิกเมื่อครบกำหนดต้องสามารถชำระหนี้คืนได้ ผลการเปรียบเทียบตัวแปร พบว่า ตัวแปรด้านสถานภาพ ด้านระดับการศึกษาและ ด้านหน้าที่ มีผลต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

รชานนท์ บุญนารักษ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง เก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 372 คน ใน 7 อำเภอ ของจังหวัดอ่างทอง ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบ T-test, F-test โดยปัจจัยที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานสภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และปัจจัยความสำเร็จของกองทุนคือ ระดับการมีส่วนร่วม ระดับการบริหารจัดการ ระดับการตรวจสอบและติดตามผล ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านเมื่อพิจารณาจากลักษณะทางเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 แต่เมื่อพิจารณาจากอายุ สถานสภาพการสมรส และอาชีพ ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน คือ ความร่วมมือ การจัดการ และการติดตาม อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ปัจจัย เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ กับความสำเร็จในการดำเนินการกองทุน พบว่าทั้ง 3 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งหมายถึงถ้าสมาชิกมีส่วนในการดำเนินการที่ดี การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ความสำเร็จในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านก็จะสูงขึ้น

อนิรุทธิ์ รัตนวิจิตร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลวังจันทร์ อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง เก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 250 คน ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ โดยปัจจัยที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ความสามารถในการบริหารจัดการงานกองทุนหมู่บ้าน การประสานงานกองทุนหมู่บ้าน ภาวะผู้นำ และการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ในระดับสูงคือ สมาชิกส่วนใหญ่คิดว่ากองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลวังจันทร์มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับมากคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของสมาชิก การประสานงานของกองทุน เช่น มีการจัดคณะกรรมการให้บริการ อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำแก่สมาชิก มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบขั้นตอนในการกู้ยืม และการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน เช่น มีการเปิดรับสมาชิกอย่างเปิดเผย การอนุมัติให้สมาชิกแต่ละรายกู้ยืมมีเหตุผลและความเหมาะสม โปร่งใสตรวจสอบได้ ส่วนปัจจัยด้านภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลางคือผู้นำให้ความร่วมในการพัฒนางานกองทุนหมู่บ้านและเป็นแบบอย่างที่ดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตามที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การที่กองทุนหมู่บ้านจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องประกอบปัจจัยหลักดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับประชาชนโดยตรง คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนฯ คุณภาพกรรมการและกระบวนการเลือกสรรคณะกรรมการ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ ของสมาชิก การใช้จ่ายเงินตามเป้าหมายที่กำหนด การประสานงานระหว่างเครือข่ายกองทุนทุกระดับ

2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับรัฐบาล คือ ระบบประเมิน บทบาทภาครัฐ การฟ้องร้อง ความช่วยเหลือจากทางการภาครัฐ การสื่อสารเรื่องจุดประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงนำปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ่อสวาย อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษา ของแต่ละงานวิจัย

งานวิจัยที่ศึกษา	ปัจจัย								
	ส่วนบุคคล	ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อ กรรมการและกองทุนหมู่บ้าน	ด้านการมีส่วนร่วม	ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กองทุนหมู่บ้าน	ด้านการบริหารจัดการ	ด้านการกู่ยืมและการชำระหนี้	ด้านการประสานงาน	ด้านภาวะผู้นำ	การตรวจสอบและติดตามผล
เพียงเพ็ญ บุญชูดวง (2548) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ของกองทุนหมู่บ้านบางกระเปาะ	✓	✓	✓	✓					
นิคมเงินเย็น (2549) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุน หมู่บ้าน : กรณีศึกษาตำบลแม่กาอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา	✓		✓		✓	✓			
รชานนท์ บุญนารักษ์ (2550) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง	✓		✓		✓				✓
อนิรุทธิ์ รัตนวิจิตร (2551) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลวังจันทร์			✓	✓	✓		✓	✓	✓
	3	1	4	2	3	1	1	1	2

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษางานวิจัย อันดับที่ 1 คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม อันดับที่ 2 คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ อันดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุน ปัจจัยด้านการตรวจสอบและติดตามผล ลำดับที่ 4 คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการกู่ยืมและการชำระหนี้ ปัจจัยด้านการประสานงาน และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เนื่องจากงานศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านที่ผ่านมา ปัจจัยที่ใช้ในการศึกษามีความหลากหลาย ดังนั้นในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาจึงเลือกกำหนดปัจจัยจาก 3 ปัจจัยแรกที่มีผู้กำหนดเป็นปัจจัยในการศึกษามากที่สุด ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการบริหาร ดังแสดงในภาพที่ 1 โดยได้สรุปรายละเอียดของแต่ละปัจจัยที่จะนำมาเป็นกรอบในการศึกษาคั้งนี้

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในกองทุน เป็นต้น
- 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม คือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของกองทุน ได้แก่ ร่วมจัดตั้งกองทุน ร่วมจัดทำระเบียบข้อบังคับของกองทุน มีส่วนร่วมในการรับทราบข่าวสารข้อมูลต่างๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน และร่วมติดตามตรวจสอบ เป็นต้น
- 3) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ คือ คณะกรรมการและสมาชิกมีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความถูกต้อง มีความเป็นธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีจริยธรรม มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นต้น